

ŞİİR MECEMUALARI VE METİN TEŞKİLİNDE MECEMUALARIN ROLÜ

Dr. Yaşar AYDEMİR

Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakóltesi

ÖZET

Klasik kólürde mecmua, tórlü konuların bir araya getirildiği yazıları içine alan kitap, şiir defteri anlamında kullanılmıştır.

Bu yazıda ele alınan mecmua, bugünkü antolojilere karşılık gelen şiir defterleridir. Mecmualar, kóltür tarihi aÇısından bize bazı imkânlar sağlar: Yüzyıllara göre okuyucu zevkinin tespitini mümkün kılar. Edebiyat tarihine yansımamış yeni belgeler sunar. Üslúp çalışmalarına katkı sağlar. şairin edebî kişiliğinin tespitine ışık tutar. şairlerin divanının teŐkiline yardımcı olur.

Birkaç çalışma dışında bugüne kadar metin teşkilinde mecmualardan yararlanma yoluna gidilmemiŐtir. Bu makale, metin teşkilinde mecmuaların önemine işaret etmekte ve bunu örneklerle izaha çalıŐmaktadır.

Anahtar Kelimeler:

Mecmua, BehiŐtı, Hayreti, Hayâli, Nef î

GİRİŞ

Mecmua, Arapça bir kelime olup cem' kökünden gelir. Mecmû' kelimesinin müennesi olan mecmua, "toplanmış, toplanıp biriktirilmiş, bir araya getirilmiş şey; top, tüm, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, seçilmiş yazılardan meydana getirilmiş kitap" demektir. Bugün kelimeyi süreli yayınlar anlamında kullanıyoruz. Klasik kültürde edebiyat terimi olarak da, defter, türlü konuların bir araya getirildiği yazılan içine alan kitap, şiir defteri gibi anlamlarda kullanılmıştır (*Kut, 1986:170; Gökyay, 1993: 73*). Mecmualarla ilgili yayınlardan bazıları için bkz. (*Yöntem, 1927, 103-105; Tarlan, 1948; Tarlan, 1949; Ergin, 1949: 539-569; Canpolat, 1982; Küçük, 1984: 65-69; Küçük, 1993: 443-472; Ayan, 1991-92: 114; Ayan, 1997: 79-84; Mengi, 1997: 78*).

Doktora çalışmalarım esnasında, başta Ankara ve İstanbul'daki kütüphaneler olmak üzere, yurdun çeşitli yerlerindeki birçok kütüphanede yaklaşık 1500 mecmua taramışım. Bu mecmuaların zenginliği tahminlerimin Ötesindeydi. Sadece edebiyat sahasında çalışan araştırmacıların değil, tarih, ilahiyat, sosyoloji, felsefe, coğrafya hatta tıp alanında çalışan araştırmacıların da bu eserlerden yararlanması gerektiği kanaatine varmışım. Bu vesile ile hiç olmazsa kendi çalışma sahamla ilgili, mecmuaları tanıtan; onların değişik yönlerine dikkat çeken birkaç makale yazmayı düşündüm. Bu serinin ilki olan bu yazı, mecmuaların metin teşkilindeki rolü üzerinedir.

Mecmuaları ana hatlarıyla: 1. nazire mecmuaları, 2. antoloji niteliğinde seçme şiir mecmuaları, 3. türlü konularda risalelerin bir araya getirilmesiyle ortaya çıkan mecmualar, 4. aynı konudaki eserleri içine alan mecmualar, 5. tanınmış kişilerce hazırlanmış, yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmualar olarak gruplamak mümkündür (*Levend, 1984: 166-167*).

Mecmuaların bir kısmının sahibi ve müstensi-

hi belli; bir kısmı tanınmış, büyük bir kısmının da ne sahibi ne de müstensihi bellidir. Ekserisinin düzenlenme tarihleri de yoktur. Bu eserlerin hangi döneme ait olduğunu değişik vesilelerle atılan tarihlerden; tarih manzumelerinden ve şiirlerini aldıkları şairlerden hareketle tespit mümkündür.

Bizim söz konusu edeceğimiz mecmualar, bugünkü antolojilere karşılık gelen şiir defterleridir. Şiir defterlerinin edebiyat tarihimiz açısından büyük ehemmiyeti vardır. Bu eserler, bugüne kadar yeterince gündeme gelmemiş, sahanın elemanları tarafından bile çok fazla dikkate alınmamıştır. Biz bu yazımızda biraz olsun bu eserlere dikkat çekmeye, onların edebiyat sahasına ve kültür tarihine ne gibi katkılar sağladıklarını kısaca anlattıktan sonra, metin teşkilinde mecmuaların vazgeçilmezliğini ortaya koymaya çalışacağız.

MECMUALARIN KÜLTÜR TARİHİ AÇISINDAN BİZE SAĞLADIĞI İMKANLAR

Okuyucu zevki/yüzyılın popüler şiir zevkinin tesbiti

Şiir mecmuaları, toplumun çeşitli kesimlerine mensup şiir severlerin rağbet ettikleri şairleri ve şiirlerini ihtiva ederler. Onların muhteviyatı, bir şairin kendi döneminde ve sonraki zamanlarda ne kadar okuyucu bulduğunu gösterir. Belli bir eğilim almış ve bu vesileyle seçme gücü gelişmiş şiir severler ile vasat ve vasatın altında şiir okuyucusu kişilerin şiir seçkisi, dönemindeki şair veya şiirin popülaritesini ortaya koyar. Fuzûlî'nin 16. yy.dan başlamak üzere 20. yy.la kadar yazılan mecmualarda çok sayıda şiirine rastlanıyor veya belli şiirleri daha çok örnek alınıyorsa bu, Fuzûlî'nin 20.yy'a kadar okunduğunun, birçok şair ve okuyucuyu etkilediğinin açık göstergesidir.

Edebiyat tarihine yansımamış belgeler, türler, şairler, manzumeler

Kuşkusuz İslam medeniyetinin ve bu medeniyetin uzantısı -uzunca bir dönem temsilcisi- du-

rumunda olan Osmanlı medeniyetinin güçlü bir kayıt sistemi vardır (*İsen, 1997*). Hepsi aynı ol-mamakla birlikte şairlerin hayatları, şahsiyetleri, eserleri konusunda bilgiler ve örnekler veren şu-ara tezkireleri şairler için birinci dereceden kaynak eserlerdir. Bununla birlikte mecmualarda, tezkirelere girmemiş veya girecek kadar şöhret bulamamış onlarca şair ve şiir ile karşılaşmak mümkündür.

Bu eserler, edebiyat tarihlerine geçmemiş, türü belli olsa da adı bilinmeyen, örneği bulunmayan yeni manzumeleri de içine alır. Bunlardan birisi şehrengizlerdir. Özellikle Hâdî'nin Saray şehrengizi (Topkapı Sarayı Müzesi, Y.4415, 157b-172a; Ankara Üniversitesi DTCF. M.Özak I. 1091, 84b-94a), Türk Edebiyatında türün ilk örneğinin Zâtî'nin mi yoksa Mesîhî'nin mi tartışmasına netlik kazandırmıştır. Şehrengizler içeri-sinde en fazla "güzel" sayısına sahip olan Hâdî'nin şehrengizi, Saray hakkında Selâmî isimli başka bir şairin de şehrengiz yazdığını haber vermiştir. Yine Esîrî'nin Bağdat Şehrâşûbu (*Ayde-mir, 1999*), Türk edebiyatında şehrengiz olarak geçen türün Fars edebiyatındaki adıyla isimlendirilmiş olması ve türün menşei hakkındaki tartışmalara açıklık getirmesi açısından kayda değer bir eserdir.

Değişik nedenlerle şairlerin eldeki divan nüshalarına girmemiş çok sayıda şiirine rastlamak da mümkündür. Bu yazının asıl konusu da bu olup "Metin teşkilindeki yeri" alt başlığıyla örnekleriyle dile getirilecektir.

Üslûp ve tahlil çalışmalarına katkısı

Mecmualarda, bugün üslûp çalışmalarının Önemli bir bölümünü teşkil eden bazı kavramların, unsurların, farklı şairlerden örneklerle bir araya getirildiğini görürüz. Bu mecmualar tahlil çalışmalarına da yardımcı olacak niteliktedir. Bunlardan sadece ikisinin konulan ve şairlerine işaret edelim. İlki, Ankara Üniversitesi, DTCF. Kütüphanesi MÖ.I. koleksiyonu 923 numarada bulunan bir mecmuadır. İçeriğinden anladığımızıza

göre mecmua, XVII. yy.'da tertip edilmiştir. Konulan ve konuyla ilgili manzume veya beyitleri bulunan şairlerden bazıları sırasıyla aşağıdaki gibidir:

Fasl-ı bahar : Ümîdî, Yahyâ, Bâkî, Riyâzî, Re-vânî, Ulvî, Ubeydî, Atâî, Azmî, Cinânî, Zâtî, Hayâlî, Basîrî, Caferî, Nev'î, Tıflî, Behiştî, Lâmiî, Fazlî, Fuzûlî, Âgehî, Bekâyî, Celîlî, Basîrî-i Acemzâde, Hüseyinî, Hasan Çelebi, Hüsrevî, Derviş Fehmî, Rızâî, Seyfî, Şîrî, Gedâyî, İlmî, Ali Çelebi, Kâmî, Mecdî, Mesîhî, Medîhî, Meylî, Rüşdî, Sipâhî, Nahîfî, Şerîkî, Hâşimî, Vücûdî, Vehhâbî, Nizâmî, Mantıkî, Firâkî, Hilâlî, Şemsî-i Kadî, Sûzî, Sâkî, Nâbî, Enverî, Zârî, Sihri, Sır-rî, Sevâdî, Şâmî, Şâhî, Muhtârî, Mecdî, Mustafa, Necâtî, 'Atâî, Seyyid Sabrî, Mezâkî, Nef î, Âlî, Kabûlî, Dânişî, Vâlî, Hâtufî...

Fasl-ı zülf : Muhibbî, Ahmed Paşa, Emrî, Nâmî, Kirâmî, Sultan Cem, Bahârî, Bahâî, Fâik, Şehrî, Râmî, Himmetzâde, Ferdî-i Bosnavî, Kemalpaşa-zâde, Dür-i Yek-çeşm, Emrî, Sükünî, Sâbit, Am-rî, Hamdî, Nâbî, Ehlî, Fuzûlî, Hayâlî Bey, Celâlî Bey, Himmetzâde, Derviş Hâletî, Firkatî, Remzî, Zârî, Avnî, Hayder...

Fasl-ı hat: Şemsî Paşa, Hilmî, Sultan Süleymân, Sâni-i Selîm...

Fasl-ı bâde vü sâkî: Sürûrî, Fuzûlî, Remzî, Zâtî, Vâlî, Enverî, Kelîm, Sabûhî, Edîbî, Âzerî, Fevrî, Aşkî, Tîgî, Hayretî, Cafer Çelebi, Neşâtî, Şeyhî, Kevserî, Meylî, Misâlî, Veysî...

Fasl-ı sîne vü dâg: Hâletî, Zâtî, Behiştî, 'Âlî, Ubeydî, Bâkî, Bezmî, Sâî, Dânişî, Edîbî, Sâni-i Diğer, Behiştî-i Diğer, Hasan Çelebi, Fakîrî, Fikrî, Kafzâde, Rûhî, Behiştî, Kâtibî, Amrî, Andelîb-i Diğer, Şevkî, Abdurrahman Çelebi, Hâlis, Se-mâî, Sâbit, Hâkânî, Afîtabî, Tıflî...

Fasl-ı eşk: Şîr Ali, Zâtî, Seyfî, Veysî, Atâî, İshak Çelebi, Sehî, Şîrî, Tâlib-i Burusevî, Şehrî, Cenâ-bî Paşa, Selmân, Behiştî-i Diğer...

Fasl-ı hançer bâ-miyân: Nergisî, Enverî, Atâî, Visâlî, Feyzî, Ali Çelebi, Şemsî Paşa, Râmî, Me-

zâkî, Meylî, Yümnî, Nâbî, İzârî, Sûzî, Sehî, Fuzûlî, Behiştî, Fikrî, Zârî, Fedâî, Veysî, Enverî, Zî-netî, Ahmed Beg-i Dîğêr, Ehlî, Celîlî, Şeyhî, Şe-rîf, Misâlî, Dânişî, Cenâbî...

Fasl-ı tîr : Enverî, Ahdî-i Bağdâdî, Cemî, Hasan Çelebi, Behiştî, Zâtî, Rızâî, Nâmî, Nâzî, Dânişî, Mantıkî, Keşfî, Zarîfî, Sûzî, Cafer...

Fasl-ı gerdân : Râsih, Enverî, Sabûhî, Vehbî, Mahremî, Himmetzâde, Râgıp...

Fasl-ı zenehdân, fasl-ı dendân : Mecîd Hasan Efendi...

Fasl-ı **ruh** : Hâverî, Necâtî, Atâî, Enverî, Nisârî, Latîfî, Ezherî...

Fasl-ı âh u nâle : Figânî, Hâkânî, 'Âlî, Behiştî, Sâlikî, Kırîmî, Müdâmî, Belîğî, Behiştî, Nakşî, Mehmed Efendi...

Fasl-ı müje vü gamze : Sâî, Enverî...

Fasl-ı leb, fasl-ı hâl: Ali Çelebi...

Fasl-ı ebrû : Derûnî, Harîmî, Hâtemî...

Fasl-ı çeşm : Beyzâî, Enverî, Sultan Murad...

Fasl-ı rakîb : Melihî, Ahmed-i Dâî...

Fasl-ı mezâmîn : Edîbî, Behiştî, Enverî...

Toplam 202 sayfa.

Yine aynı kütüphanede 1113 numarada yer alan ikinci mecmua, "Âb-rû", "ebnâ-yı zamân", "abdâl", "İttihad", "ihtiyac", "ihtiyât", "ihsân", "ihtiyar", "ihlâs", "ihtilâf" vs. kelimelerle ilgili beyitlerden oluşmaktadır.

Şairin edebî kişiliğinin tesbitine katkısı

İyi bir şair aynı zamanda iyi bir okuyucudur da. Şiir anlayışının şekillenmesinde okuduğu şairlerin imajlar dünyasının, söyleyiş tarzlarının etkisi göz ardı edilemez.

Şairler hakkında bilgi veren kaynaklar çoğunlukla ele aldıkları şairlerin hangi şairlerin etkisinde kaldıklarını belirtmeden genellemelere giderler. "Fuzûlî'nin neşvesi vardır", "... divanını harf

be harf tanzir etmiştir" kabilinden ifadeler kullanırlar ve ayrıntıya girmezler.

Örneğin, kaynakların kimleri okuduğu veya kimlerden etkilendiği noktasında sadece, Sadet-tin Nüzhet Ergun'un, "*Onun Fuzûlî'yi andıran parçalarına da tesadüf ediyoruz. Acem şairlerinden de bilhassa Hâfız'dan müteessir olmuştur*" (Ergun, 1945) dediği Behiştî, edebî kişiliği mecmualardan hareketle ortaya konmuş şairlerden sadece biridir Buna göre Behiştî, Fuzûlî ve Hâfız'dan başka Ahmet Paşa, Necâtî, Mesîhî, Cafer Çelebi, Âhî, Amrî, Hayretî, Usûlî, İshak Çelebi, Zâtî, Hayâlî Bey ve Fevri'yi okumuş, onlardan etkilenmiştir (Aydemir, 2000: 59).

Mecmualarda kaynakların verdiği genel ifa-delerin örneklendirilmesi yanında, aynı imajları kullanan bir çok şairin benzer örneklerinin ard arda sıralandığını görürüz. Özellikle nazire mecmualarında bu husus daha belirgindir. Bundan hareketle hangi şairin kimleri okuduğunu, kimlerin etkisinde kaldığını detaylı bir şekilde tespit mümkündür. Elbette bu benzerliğin bütün örneklerini mecmualarda aramak yanlış olur. Buralarda yakınlıklarını tespit ettiğimiz şairlerin diğer şiirlerini okumak, bu etkinin boyutlarını bize ayrıntılı olarak verecektir.

Mecmualardan, şairlerin kimlerden etkilendiğinin tespiti yanında, kimleri etkilediğinin tespiti de mümkündür. Peş peşe sıralanan şiirlerin bazı-larında şiirin kime nazire olduğu belirtilir. Öncelikle nazire yazılan şairin şiiri verilir ve arkasından "nazire-i..." gibi başlıklarla veya hiç başlık da kullanmadan tanzir edilen şiirden sonra nazi-reler sıralanır. Burada da Behiştî örneğine baka-cak olursak onun, Gazâlî, Halîfî, Ulvî, Derviş Vahdetî, Bağdatlı Ahdî gibi isimleri etkilediğini söyleyebiliriz (Aydemir, 2000: 66).

Mecmualarda nazire olduğu belirtilmeden aynı kafiye ve redif etrafında yazılan şiirler de vardır. Burada, bu kafiye ya da redifin ilkinin kime ait olduğunu kestirmek zordur. Behiştî'de bu tip örneklerle karşılaşmıştır. Buna göre Behiştî, Ârif, Sâbit, Râşid, Zihnî, Sâmi, Mîrî, Zikrî, Sırrî,

Sânî, Emrî, Hisâlî, Ni'metî, ve Âlî gibi şâirlerle, ortak bir kafiye çerçevesinde şiir yazmıştır (*Ay-demir, 2000: 69*).

MECMUALARIN METİN TEŞKİLİNDEKİ YERİ

Metin teşkili çalışmalarında çoğunlukla izlenen yöntem, bulunabilen divan nüshalarının bir araya getirilmesi, nüsha seçercesinin kurulması ve buradan hareketle farklarının gösterilerek müellif nüshasına ulaşılmaya çalışılması şeklindedir. Bunların yanında divan nüshası bulunamayıp da mecmualardan oluşturulan Helâkî Divanı (*Çavuşoğlu, 1982*), divan nüshası olmasına rağmen büyük oranda mecmualara dayanarak hazırlanan Amrî Divanı (*Çavuşoğlu 1979*), Çâkerî Divanı (*Aynur, 1999*), Behiştî Divanı (*Aydemir, 2000*), doğrudan mecmualardan hazırlanan, Şiir Mecmualarında XVI ve XVII Asır Divan Şiiri Rahmî ve Fevrî (*Tarlan 1948*), Şiir Mecmualarında XVI ve XVII. Asır Divan Şairleri; Revânî-Hayretî-Hâverî-Âhî-Peyâmî-Sânî (*Tarlan, 1949*), Bursalı Rahmî Çelebi ve Şiirleri (*Küçük, 1993*) gibi birkaç çalışmanın dışında mecmualar metin teşkilinde dikkate alınmamıştır.

Halbuki binlerle ifade edilen mecmualar tarandığında gerek nüsha farkı olarak gerekse yeni şiir olarak metin teşkili için azımsanamayacak ve gözardı edilemeyecek kadar manzumenin varlığı dikkat çekmektedir.

Buradaki şiirler şairin bir şekilde divan nüshalarına girmeyen veya bulunmayan nüshalardan kaynaklanan eksik şiirleri temine yardımcı olacaktır. Bunu örneklendirmek mümkündür.

Konu ile ilgili olarak bu yazıda dört şairin divanından söz etmek istiyorum. Bunlardan biri tarafımdan tenkitli metni hazırlanan Behiştî Divanı'dır (*Aydemir, 2000*) Diğerleri Nefî Divanı (*Akkuş, 1993*), Hayretî Divanı (*Çavuşoğlu vd., 1981*) ve Hayâlî Divanı'dır (*Tarlan 1992*).

Behiştî'nin biri Kayseri Raşid Efendi Kütüphanesi, diğeri de Millî Kütüphanede olmak üzere

divanının iki nüshası vardır. Bu iki nüshadaki toplam şiir sayısı 331'dir. Tenkitli metni oluştururken taradığımız 1500 mecmuadan 117'si metin tenkitinde kaynak gösterilmiştir. Böylece Behiştî divanının toplam manzume sayısı 663 olmuştur (*Aydemir, 2000*).

Nefî divanının kayıtlı 116 nüshası mevcuttur ve bu nüshaya dayanılarak tenkitli metni oluşturulmuştur. (*Akkuş, 1996*). Ancak bu kadar çok nüshaya rağmen şairin divanına girmemiş şiirleri vardır. Milli Kütüphane Yazma A. 485 nolu mecmuada Nefî'ye ait çok sayıda şiir vardır. Tenkitli metni yapılan divan ile mukayese edildiğinde aşağıya aldığımız iki manzumenin divana girmediği görülür. Kuşkusuz bu kadar çok nüshası bulunan bir divanın hazırlanması zor bir iştir. "Mecmualara neden müracaat edilmedi" gibi bir soru yersiz olacaktır. Bu kadar fazla nüshası olan bir divan hazırlığı yeterince külfetlidir. Ayrıca, divan nüshalarında olmayıp da mecmualarda bulunan şiirlerin neden nüshalara girmediği de ayrı bir tartışma konusudur. Böyle bir tasarruf, şairin kendisinin de olabilir. Böyle düşünüldüğünde, nüshaları sağlıklı olan neşirlerde mecmualardaki Örnekler, yayınlanan metnin arkasına konulabilir. Nüsha sayısı yetersiz olan metinlerde ise mecmualar vazgeçilmez kaynaklar olarak kalacaktır.

Nefî divanına girmemiş iki manzumedan biri "âşık" (52b), diğeri de "bilmem" (62b) redifli-dir.

Görse hüsnün olur elbetde her âdem 'âşık
Niçe olmasun o meh-pâreye âdem 'âşık

Kahraman gamze-i kattâluna meftûn u esîr
Çeşm-i câdû-yı sihir-sâzına Rüstem 'âşık

Söyleşür gamze-i fettân ile rindâne yine
Ne kadar olsa gam-ı 'aşk ile sersem 'âşık

İztrâb-ı dil-i bî-tâb anı râhat kor mı
Gamze katl eylese durmaz yine ebsem 'âşık

Ehl-i dil bâde-i dil-berşüz olur mı bilmem
O da Nefî gibi hem şâir ola hem 'âşık

Yâre te'sîr ide mi nâle vü âhum bilmem
Bana gün göstere mi baht-ı siyâhum bilmem

Kurtuluş yok bu kadar cevri u takayyudından
Ne'yledüm bilsen ana bunda günâhum bilmem

Vâdi-i 'aşk u cünûn içre kalam mı böyle
Yohsa bir menzile irgüre mi râhum bilmem

Şeb-i târik-i firâk içre koyup gitdi beni
Yine teşrif ide mi ol yüzi mâhum bilmem

Bana kâr eyledi ey Nefi hele fûrkat-i yâr
Yâre te'sîr ide mi nâle vü âhum bilmem

Söz konusu edeceğimiz bir başka şairimiz Hayretî'dir. Millî Kütüphane Yz.FB.208 nolu mecmuada Hayretî'nin çok sayıda şiiri vardır. Bunlardan "Nazîre-i Hayretî" serlevhasıyla yazılan gazel, Hayâlî'nin bir gazelinden sonra gelmiştir. Adı geçen gazel de Hayâlî Bey divanının 226. gazelidir. Her ne kadar Hayretî 1535 yılında ölmüşse de (*Çavuşoğlu, 1981: XIII*) bu tarihlerde Hayâlî'nin yıldızı çoktan parlamıştır. Hatta bu tarihlerde İskender Çelebi (öl. 1535) İle İbrahim Paşa (öl. 1536) idam edilmiş, bundan dolayı da padişahın şaire iltifatı azalmıştır (*Tarlan, 1992: 16*). Her iki şairin de Vardar Yeniceli ve arkadaş oldukları da göz önüne alınca, Hayretî'nin Hayâ-lî Bey'in şiirini tanzir etmesi normaldir. Şiir, mecmuanın 139. sayfasında yer almıştır. Ancak mecmua iki ayrı kitapçıktan oluştuğu için iki ayrı numara verilmiştir. İlki varak olarak numaralandırılmıştır ve 89 varaktır. İkincisi de sayfa olarak numaralanmıştır. Şiirimiz, İkinci kitapçıktadır.

Nazîre-i Hayretî

'Âşıkun bağırında tağlar denlü başı var imiş
Kendü bir kem katre deryâlarca yaşı var imiş

Yok sanurdum bâliş-i râhat bu mihnet-hânede
Şimdi bildüm dil-berün işüğü taşı var imiş

Baş virüp râh-ı fenâda başa iletirdi işin
Âferîn Ferhâd'a hoş devletlü başı var imiş

Benlik imiş ayıran ben bende-i cânânedan
Ey dirîgâ bilmedüm arada nâşî var imiş

Cân ile cânân arasında hicâb oldun diyü
Hayretî'nün kendü kendüyle savaşı var imiş

Bu yazıda söz konusu ettiğimiz son şair Hayâlî Bey'dir. Hayretî'nin şiirinin bulunduğu aynı mecmuada "Gazeliyât-ı Hayâlî" başlığı ile Hayâ-lî'ye ait 9 manzume yer almıştır (s. 80-83). Manzumelerden ilki divanın 550 nolu gazelidir. Üçüncü gazelden itibaren divanda 155, 587, 620, 195,200,198 ve 403 numara ile yer alan gazeller sıralanmıştır (*Tarlan, 1992*). İkinci gazel divanda yoktur ve aşağıya alınmıştır.

Gör 'âşıkun tenindeki na'l içre dâğımı
Şâhum müşerref eyle mahabbet ocağımı

Bahr-ı muhît-i yaşuma diller uzatmasa
Âhum yili burar mıdı anun kulağımı

Bir deste tâze dâğ yakup destine nigâr
Şermende kıldı şâh-ı gülün her budağımı

Tâc u kabâ vü sâgâr-ı Cem'den ferâğı var
Mecnûn bulalı Leylî atnun ayağımı

Çekdi niyâm-ı zahmına dil-ber kılıcı
Gördi Hayâlî kendüye yarar yarağımı

Aynı mecmuanın 110. sayfasında, divanda bulunmayan bir gazel daha vardır. Bu şiirden sonra gelen manzume divanın 493. gazelidir.

Âlâm-ı dehri niçe çekersin huzûra gel
Terk eyle genc-i mihneti bezm-i sürûra gel

Pervânevâr şule-işem'a uzatma cân
Gark olmağa tecellîye deryâ-yı nûra gel

Hâk-i siyâha dökme zülâl-i hakikati
Sepme bu sâyegâhda su her uyura gel

Rûbâh-ı dehr kangısına kuyruk asmadı
Evvel hele hikâyât-ı Behrâm-ı Gûr'a gel

İtsen Hayâlî vâdi-i envâra 'azm-i râh
Düş her kademde yüzünün üstüne tura gel

Bu Örnekleri çoğaltmak mümkündür. Hemen her şairin divanına çeşitli nedenlerle girmemiş manzumeler olabilir. Mecmualar gün ışığına çıkarıldıkça veya metin hazırlayanlar tarafından dikkate alındıkça, şairin divan dışında kalan şiirleri en aza inmiş olacaktır. Bu eserleri tarama imkanı olmayanlar hiç olmazsa katalogları yayınlanan koleksiyonlardan yararlanırlarsa daha sağlıklı neşirlerin ortaya çıkacağı muhakkaktır.

SONUÇ

Mecmualar, edebiyat tarihine, kültür tarihi-ne, sosyal ve siyasî tarihe malzeme veren birer hazine değerindedir. Onlar dikkate alınmadan yapılacak metin neşirleri, hiçbir zaman tam metin olmayacaktır. Yine onlardan bağımsız, şairin edebî kişiliğini büyük oranda bütünüyle ortaya koy-

mak pek mümkün görünmemektedir. İsimleri ve şiirleri unutulmuş, kimi nedenlerle kayda girememiş, edebiyat tarihindeki yerini alamamış şairler, bu eserlerde keşfedilmeyi beklemektedirler. Popüler olan şiir ve şahsiyetlerin tesbiti ve problem olarak karşımızda duran birçok sorunun çözümü mecmualarla mümkün görünmektedir.

KAYNAKLAR

- AKKUŞ, Metin (1993), **Nef'i Divanı**, Akçağ Yay., Ankara 355+36 s.
- AKKUŞ, Metin (1996), "Nef î Divanında Metin Tenkiti Öncesi Nüshalar Şeceresinin Tesbi-ti Üzerine", **Gazi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi**, C. I, 63-89 s.
- AYAN, Hüseyin (1991-92), "Bir Nazire Mecmuası", **Türklük Araştırmaları Dergisi**, İstanbul, S.7, s. 114
- AYAN, Hüseyin (1997), "Bir Şiir Mecmuasında Ahmet Yesevî", **Türkiyat Araştırmaları Dergisi**, S. 3, s.79-84
- AYDEMİR, Yaşar (2000), **Behiştî Divanı**, MEB. Yay., Ankara XIV+768 s.
- AYDEMİR, Yaşar (1999), "Esîr'nin Bağdat Şehrâşûbu", **Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Himmet Biray Özel Sayısı**, Ankara, 446-475 s,
- AYNUR Hatice (1999), **Çâkerî ve Dîvânı**, İstanbul, XI+263 s.
- CANPOLAT, Mustafa (1982), **Ömer b. Mezid: Mecmuatü'n-nezâ'ir**, Ankara.
- ÇAVUŞOĞLU, Mehmet (1979), **Amrî, Dîvan**, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, VIII+190 s.
- ÇAVUŞOĞLU, Mehmet- TANYERİ, M. Ali, (1981), **Hayrefî, Dîvan**, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, XXIV-1-448 s.

- ÇAVUŞOĞLU, Mehmet (1982), **Helâkî, Dîvan**, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul.
- ERGİN, Muharrem (1949), "Câmiü'l-meâni'deki Türkçe Şiirler", **İstanbul, TDED C. III**, S. 3-4, s.539-569
- ERGUN, Sadettin Nüzhet (1945), **Türk Şairleri**, C.I-II, İstanbul, 951s.
- GÖKYAY, Orhan Şaik (1993), "Cönk", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, İstanbul, C.8, s.73-75
- İSEN, Mustafa (1997), "XVI. Yüzyıl Sonuna Kadar Osmanlılarda Biyografi Geleneği", **Ötelerden Bir Ses**, Akçağ Yay., Ankara, 1-27.
- KUT, Günay (1986), "Mecmualar", **Dergah Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi**, İstanbul, C.VI, s. 170
- KÜÇÜK, Sabahattin (1984), "Hayâlî-i Kadîm", **Türk Kültürü**, İstanbul, . 249, s. 64-67.
- KÜÇÜK, Sabahattin (1993), "Bursalı Rahmî Çelebi ve Şiirleri" **Türklük Araştırmaları Dergisi**, İstanbul, S. 7, s. 443-472.
- LEVEND Agah Sırri (1984), **Türk Edebiyatı Tarihi Giriş**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, XXIV+666 s.
- MECMUA, Milli Kütüphane, Yz. A.485.
- MECMUA, Milli Kütüphane, Yz. A. 547.
- MECMUA, Milli Kütüphane, Yz. FB.208.

- MECMUA**, Ankara Üniversitesi DTCF. Kütüphanesi, Muzaffer Özak I. 923, 202 s.
- MECMUA**, Ankara Üniversitesi DTCF. Kütüphanesi, Muzaffer Özak I. 1113
- MECMUA**, Ankara Üniversitesi DTCF. Kütüphanesi, Muzaffer Özak I. 1091, vr.84-b-94a
- MECMUA**, Topkapı Sarayı Müzesi, Y.4415, 157b-172a
- MENGİ, Mine (1997), "Bir Şiir Mecmuası Hakkında", **Ankara Üniversitesi Türkoloji Dergisi**, Ankara C.VII, s.78
- TARLAN, Ali Nihat (1948), **Şiir Mecmualarında XVI ve XVII Asır Divan Şiiri, Rahmî ve Fevrî**. İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- TARLAN, Ali Nihat (1949), **Şiir Mecmualarında XVI ve XVII. Asır Divan Şairleri Re-vânî-Hayretî-Hâverî-Ahî-Peyâmî-Sânî**, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul, Seri: 1, Fasikül 4, 97 s.
- TARLAN, Ali Nihat (1992), **Hayalî Divanı**, Akçağ Yay., Ankara 323+61 s.
- YÖNTEM, Ali Canip (Temmuz 1927), "Edebî ve Tarihî Tedkiklere Yarayacak Eserlerden: Bazı Mecmualara Dair", **Hayat**, Numara. 32, s. 103-105

**"MECMUA" OF POETRY
AND
THE ROLE OF THE "MECMUA" IN THE COMPOSITION OF A TEXT**

Dr. Yaşar AYDEMİR

Gazi University, Gazi Education Faculty

ABSTRACT

In classical culture the word "mecmua" has been used for a book or a notebook of poems which is a collection of various subjects of works.

The "Mecmua" considered in this study is a notebook of poems which is called anthology in the present. "Mecmuas" provide us with knowledge about cultural history. It enables us to determine how the taste of readers has changed century by century. It presents us new documents which have not been seen in the literary history. It contributes to writing styles. It illuminates the poet's literary personality. It helps poets to establish their divans.

Except for a few studies nobody has used "mecmuas" for compiling texts. This study stresses the importance of "mecmua" in compiling texts and attempts to give its importance through examples.

Key Words:

Mecmua, Behiştî, Hayretî, Hayalî, Nefî

ПОЭТИЧЕСКИЕ СБОРНИКИ И ИХ РОЛЬ В ФОРМИРОВАНИИ ТЕКСТОВ

Д-р Яшар АЙДЕМИР
Университет Гази
Педагогический факультет Гази

РЕЗЮМЕ

В классической культуре сборники использовались как книги, поэтические записи, где были собраны различные темы.

Сборники, рассматриваемые в этой статье, являются эквивалентами сегодняшних антологий. Сборники предоставляют нам некоторые возможности в плане культуры, можно определять вкусы читателей по векам. Это выводит на свет новые документы по истории литературы и вносит лепту в стилистические работы. Проливает свет на определение литературной индивидуальности поэта. Помогает в составлении дивана (собрания сочинений) поэтов.

За исключением нескольких работ, на сегодняшний день сборниками широко не пользовались в составлении текстов. Эта статья указывает на значение сборников в составлении текстов и пытается показать это на примерах.

Ключевые слова:

Сборники, Бешишти, Хайрети, Хайали, Нефи

BILIG/EDİTÖRİYEL PRİNSİPLER

BILIG is published quarterly: Spring Summer, autumn and winter. At the end of each year, an annual indices series will be offered. Each issue will be forwarded to the subscribers and to the libraries and international institutions to be determined by the editorial board within one month after its publication.

GOALS AND OBJECTIVES

The goals in publishing BILIG are:

To bring forth the cultural riches, historical and current realities of the Turkish World in a scholarly manner.

To reach the experts and scholars who show interest in and produce and/or offer ideas related to the Turkish World.

To follow the studies related to the Turkish World internationally and inform about them to the experts, scholars and public.

SUBJECT MATTERS

BILIG is the social science Journal of the Turkish World. The articles to be published in this journal should be dealing with the historical and current issues and problems and suggesting solutions for the Turkish World.

CONTENTS

The contents of the articles to be published in BILIG are to include;

Those that are based on an original research which contributes to knowledge and scientific information in its area.

Those that bring forth new views and perspectives on previously written scholarly works based on extensive research and resources,

Those that are the result(s) of studies/researches executed by well reputed individuals and research groups in the Turkish World on contract basis.

Those that inform/announce briefly about new/original works, articles, individuals and activities related to the Turkish World.

In order for any article to be published in BILIG, it should not have been previously published or accepted to be published elsewhere. Papers presented at a conference or symposium may be accepted for publication if stated so beforehand.

EVALUATION OF ARTICLES

The articles forwarded to be published in BILIG are first studied by the Editorial Board in view of the journal's objectives, subject matter, rules and regulations in writing. Those that are found acceptable are then sent to two referees who are authorities in their field for scientific evaluation. Referee reports are confidential and safe-kept for five years. In case one referee re-port is negative and one is favourable, the article may be sent to a third referee for re-evaluation.

The authors of the articles are to consider the criticisms, suggestions and corrections of the editorial board and referees. If they are in disagreement with the editorial board and/or the referees, they are entitled to counter present their views and justifications. Only the original copy of the unaccepted articles may be returned upon request.

The royalty rights of the accepted articles are considered transferred to the Ahmet Yesevi University Foundation. However the overall responsibility for the published articles belongs to the author of the article. Quotations from articles including pictures are permitted during full reference to the articles.

Payments to the authors and referees for their contributions are made within one month of publication. The amounts of payments are determined by the Editorial Board subject to the approval by the Board of Managers.

THE LANGUAGE OF THE JOURNAL

Turkey Turkish is the language of the journal. Articles presented in other Turkish dialects may be evaluated after they are translated into Turkey Turkish if necessary.

Abstracts in English and Russian along with Turkish are given for each article published in BILIG.

WRITING RULES

The Structure of the Articles

In general the following are to be observed in writing the articles for BILIG:

- 1. Title of the Article*
- 2. Name(s) and address (es) of the author(s). (All in Latin letters. Names and surnames are in capital letters. Addresses in normal italic letters)*
- 3. Abstracts (with key words)*
- 4. Each article is to begin with an introductory section stating the purpose, scope and methods utilised; and should continue with main section to include data, observations, views, comments and discussions (pros and cons) and should end with a final section to include important results and, conclusion.*
- 5. Acknowledgements (if necessary)*
- 6. List of references.*
- 7. Title and abstract in English (as in Turkish Abstract)*
- 8. Title and abstract in Russian (as in Turkish Abstract)*

TITLE

Should state the subject clearly. Should not exceed 12 words and should be capitalised in bold.

ABSTRACT

Should not exceed 250 words. It should be written in a clear, concise and complete way to reflect the purpose and conclusion of the study so that it could be re-published separately from other parts of the article. The summary with its title should be written in italics. Within abstract no references and formulae should be given. At least 3, maximum 8 key words should be given at the bottom of the abstracts after a double space,

MAM SECTION

Articles should be written in computer 10 points (Times New Roman or similar other characters with double space on A4 (29.7*21 cms) papers. 3cms margins should be left on both ends of the pages. Pages should be numbered. Each article should be composed of at least five thousand and maximum ten thousand words.

SUB-SECTIONS

In order to provide an orderly transition of information and ideas of the main text and to determine a clear structure of the article other sub-titles may be used for different sections and parts of the article.

Main Heading: *These can be used for the summary, sections of the main text, acknowledgement (if any), references and appendices (if any). THESE HEADINGS SHOULD BE CAPITALISED.*

Interval Headings: *should be in bold; only the first letters of each word should be in capital. At the end of each Interval heading a new paragraph should be started.*

Sub-headings : *should be in bold; only the first letter of the first word should be in capital and the writing should continue on the same line after a colon (:).*

FIGURES AND TABLES

Figures should be drawn on transparent or white paper in ink so as not to cause problems in printing or reducing in size. Each figure should be on a separate page and should be numbered with a caption of the title in Turkish first and English below it.

Tables should also be numbered. It should have the title in Turkish first and English below it. The titles of the figures and tables should be clear and concise. The first letters of each word should be capitalised. When necessary footnotes and acronyms should be below the captions.

PICTURES

Should be on highly contrasted photo papers. Rules for figures and tables are applied for pictures as well. In special cases colored-pictures may be printed.

The number of pages for figures, tables and pictures should not exceed ten pages. Authors having the necessary technical facilities may themselves insert the related figures, drawings and pictures into the text. Those without any technical facilities will leave the proportional sizes of empty space for pictures within the text numbering them.

Stating the Source within the Text:

The following examples should be observed when giving the source within the text. Sources will not be given as footnotes.

a. Quoting a single or multi-authored source; first the last name of the author is written and then the date is written in parenthesis as shown in the example.

..... Köksoy (1998)

..... Some authors (Bilgegil, 1970; Kaplan, 1974; Aktaş, 1990)

b. When multi-authored sources are mentioned, the name of first author is written for others (et. al) is added.

..... İpekten et. al., (1975).

Full reference including all the names should be given in the list of references at the end of the article.

c. If an unreachable source is quoted within the text from an available source it should be indicated as follows:

..... Köprülü (1911: in Çelik 1998)

d. Personal Communications can be indicated by giving the last name(s), the date(s) but full references should be stated at the end of the article.

LIST OF REFERENCES

a. For periodicals :

The name(s) of author(s), date, the title of the article, the name of the periodical in full, volume, and issue and page numbers should be quoted.

b. For submitted papers at conferences and /or symposiums:

The name(s) of author(s), the date, the title of the paper(s), the name/title of the conference/symposium, editor(s), publishing company, volume number, place of organization and page number should be indicated.

c. For books

The name(s) of author(s), the date, the title of the book (first letters capitalised) publishing company, the city where it was published, number of pages should be specified.

d. For reports, theses and dissertations

The name(s) of author(s), the date, the title of the theses or report, name of the institution or university, archives number, published or unpublished should be specified.

HOW TO FORWARD THE ARTICLES

The articles duly prepared in accordance with the principles set forth on the foregoing pages are to be sent in three copies (one original, two copied forms) to BILIG for publication to the address given below. The last corrected fair copies in diskettes and original figures are to reach BILIG within not later than one month. Minor editing and re-arrangements may be done by the editorial board,

CORRESPONDENCE ADDRESS;

Bilig Dergisi Editörlüğü

Ahmet Yesevi Üniversitesi

Mütevelli Heyet Başkanlığı

Taşkent Caddesi, 10. Sok. No: 30 06490

Bahçelievler, Ankara-Türkiye

Te: (0312) 215 22 06

Fax: (0312) 215 22 09

e-mail : bilig@yesevi.edu.tr http :

// www.yesevi.edu.tr/bilig

B İ L İ G / Y A Y I N İ L K E L E R İ

Bilig bahar, yaz,sonbahar, kış olmak üzere yılda dört sayı yayımlanır. Her yılın sonunda derginin yıllık dizini çıkarılır; Yayın Kurulu tarafından belirlenecek kütüphanelere, uluslararası endeks kurumlarına ve abonelere -yayımlandığı tarihten itibaren bir ay içerisinde- gönderilir.

AMAÇ

Bilig'in yayım amacı;

- Türk dünyasının kültür zenginliklerini, tarihî ve güncel gerçeklerini bilimsel ölçüler içerisinde ortaya koymak;
- Türk dünyasına ilgi duyan, bu konuda fikir üreten uzman ve bilim adamlarına ulaşmak;
- Türk dünyası ile ilgili olarak, uluslararası düzeyde yapılan bilimsel çalışmalarını izlemek, bunları ilgili bilim adamlarına, uzmanlara ve ilgili kamuoyuna duyurmaktır.

KONU

Bilig, Türk dünyasının sosyal bilimler dergisidir. *Bilig'de* yayımlanacak yazılar sosyal bilimler alan ile ilgili konular başta olmak üzere, Türk dünyasının tarihî ve güncel problemlerini ortaya koyan, bu problemlere çözüm önerileri içeren yazılar olmalıdır.

MUHTEVA

Bilig'e gönderilecek yazılarda;

- Alanında bir boşluğu dolduracak; araştırmaya dayalı özgün makale,
  - Daha önce yazılmış yazı ve çalışmaları zengin bir kaynakçaya dayanarak değerlendiren, eleştiren ve bu konuda yeni ve dikkate değer görüşler ortaya koyan araştırma ve inceleme yazısı,
  - Türk Dünyası ile ilgili konularda eser ve çalışmalarıyla tanınmış kişi ve gruplara anlaşmalı olarak yaptırılacak araştırma,
  - Türk Dünyası ile ilgili eser, yazı, şahsiyet ve yeni faaliyetleri tanıtan, duyuran, haber veren kısa yazılar,
- olma özelliği aranır.

Araştırma ve inceleme yazılarının *Bilig'de* yayımlanabilmesi için daha önce bir başka yayın organında yayımlanmamış veya yayımlanmak üzere kabul edilmemiş olması gerekir. Daha önce bir bilimsel kongrede sunulmuş tebliğler, bu durumu belirtmek şartıyla yayıma kabul edilebilir.

YAZILARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bilig'de yayımlanmak üzere gönderilen yazılar önce amaç, konu, muhteva, sunuş tarzı ve yazım kurallarına uygunluk yönlerinden Yayın Kurulu'nca incelenir. Bu yönleriyle uygun bulunanlar, bilimsel bakımdan değerlendirilmek üzere, alanında eser ve çalışmalarıyla tanınmış iki hakeme gönderilir. Hakem raporları gizlidir ve 5 yıl süreyle saklanır. Hakem raporlarından biri olumlu, diğeri olumsuz olduğu takdirde, yazı üçüncü bir hakeme gönderilebilir.

Yazarlar, hakem ve Yayın Kurulu'nun eleştirisi, önerisi ve düzeltmelerini dikkate almak zorundadırlar. Katılmadıkları hususlar olduğunda bunları ayrı bir sayfada, gerekçeleri ile birlikte açıklama hakkına da sahiptirler. Yayına kabul edilmeyen yazıların yalnızca birinci nüshaları istek halinde yazarlarına iade edilir.

Bilig'de yayımlanması kabul edilen yazıların telif hakkı **Ahmet Yesevi Üniversitesi'ne Yardım Vakfı'**na devredilmiş sayılır.

Yayımlanan yazılardaki görüşlerin sorumluluğu yazarlarına aittir. Yazı ve fotoğraflar, kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Yayımlanması kararlaştırılan yazıların yazarlarına ve hakemlerine, telif ve inceleme ücreti, yayım tarihinden itibaren 1 ay içerisinde ödenir. Ücret miktarı **Yayın Kurulu'**nun önerisi üzerine **Yönetim Kurulu'**nca belirlenir.

YAZIM DİLİ

Bilig'in yazım dili Türkiye Türkçesi'dir. Ancak her sayıda derginin üçte bir oranını geçmeyecek şekilde İngilizce yazılara da yer verilebilir. Türkiye Türkçesi dışındaki Türk lehçelerinde hazırlanmış yazılar, gerektiği takdirde Yayın Kurulu'nun kararı ile Türkiye Türkçesi'ne aktarıldıktan sonra değerlendirilir.

Yayımlanacak yazıların Türkçe özetlerinin yanısıra İngilizce ve Rusça özetleri de verilir.

YAZIM KURALLARI

Makalenin Yapısı

Makalenin genel olarak aşağıda belirtilen düzene göre sunulmasına özen gösterilmelidir:

- 1) Başlık
- 2) Yazar ad(lar)ı ve adres(ler)i
(Hepsi Lâtin/Türk harfleriyle olmak üzere yazar adları, soyadı büyük harflerle olmak üzere koyu karakterde, adresler normal italik karakterde)
- 3) Özet (anahtar kelimeler eklenerek)
- 4) Makale, çalışmanın amaç, kapsam, çalışma yöntemlerini belirten bir **giriş** bölümüyle başlamalı; veriler, gözlemler, görüşler, yorumlar, tartışmalar.. gibi **ara** ve **alt** bölümlerle devam etmeli; ve nihayet **tartışma ve sonuçlar** (veya *sonuçlar ve tartışmalar*) bölümüyle son bulmalıdır.

5) Katkı belirtme (*gerekıyor ise*)

6) Kaynaklar Dizini

7} İngilizce başlık ve İngilizce Özet (*Türkçe özetle olduğu gibi*) 8}

Rusça başlık ve Rusça Özet (*Türkçe özetle olduğu gibi*)

Başlık

Konuyu en iyi şekilde belirtmeli, 12 kelimeyi geçmemeli, tamamı büyük harflerle ve **bold** olarak yazılmalıdır.

Özet

250 kelimeyi geçmeyecek şekilde ve yayının diğer bölümlerinden ayrı olarak yayımlanabilecek düzeyde yazılmış, yazının tümünü en kısa, öz biçimde (*özellikle çalışmanın amacını ve sonucunu*) yansıtacak nitelikte olmalıdır. Özeti başlığı ve metin kısmı italik karakterle yazılmalıdır. Özet içinde, yararlanılan kaynaklara, şekil, çizelge ve eşitlik numaralarına değinilmemelidir. Özeti altında bir satır boşluk bırakılarak en az 3, en çok 8 anahtar kelime verilmelidir.

Ana Metin

Makale, A4 boyutunda (29.7x21 cm.) kâğıtların üzerine bilgisayarda 1,5 satır aralıkla ve 10 punto (*Times New Roman veya benzer bir yazı karakteri ile*) yazılmalıdır. Sayfa kenarlarında 3'er cm. boşluk bırakılmalı ve sayfalar numaralandırılmalıdır. Yazılar en az beşbin, en çok onbin civarında kelimedenden oluşmalıdır.

Bölüm Başlıkları

Makalenin yapısını belirlemek ve ana metinde düzenli bir bilgi aktarımı sağlamak üzere yazıda **ana**, **ara** ve **alt** başlıklar kullanılabilir. Başlıklara numara veya harf verilmemelidir.

Ana Başlıklar: Bunlar, sıra ile özet, ana metnin bölümleri, teşekkür (*varsa*), kaynakça, ekler (*varsa*)'den oluşmaktadır. ANA BAŞLIKLAR BÜYÜK HARFLERLE YAZILMALIDIR.

Ara Başlıklar: Tamamı koyu olarak yazılacak; ancak, her kelimenin ilk harfi büyük olacak, başlık sonunda satırbaşı yapılacaktır.

Alt Başlıklar: Tamamı koyu olarak yazılacak; ancak, ilk kelimenin birinci harfi büyük olacak, başlık sonuna iki nokta (üst üste) konularak yazıya aynı satırdan devam edilecektir.

Şekiller ve çizelgeler

Şekiller, küçültmede ve basımda sorun yaratmamak için siyah mürekkep ile, düzgün ve yeterli çizgi kalınlığında aydınlar veya beyaz kağıda çizilmelidir. Her şekil ayrı bir sayfada olmalıdır. Şekiller 1 (bir)'den başlayarak ayrıca numaralandırılmalı ve her şeklin altına başlığıyla birlikte önce Türkçe, sonra İngilizce olarak yazılmalıdır.

Çizelgeler de şekiller gibi, 1 (bir)'den başlayarak ayrıca numaralandırılmalı ve her çizelgenin üstüne başlığıyla birlikte önce Türkçe, sonra İngilizce olarak yazılmalıdır. Şekil ve çizelgelerin başlıkları, kısa ve öz olarak seçilmeli ve her kelimenin ilk harfi büyük, diğerleri küçük harflerle yazılmalıdır. Gerekli durumlarda açıklayıcı dipnotlara veya kısaltmalara şekil ve çizelgelerin hemen altında yer verilmelidir.

Resimler

Parlak, sert (*yüksek kontrastlı*) fotoğraf kâğıdına basılmalıdır. Ayrıca şekiller için verilen kurallara uyulmalıdır. Özel koşullarda renkli resim baskısı yapılabilecektir.

Şekil, çizelge ve resimler toplam 10 sayfayı aşmamalıdır. Teknik imkâna sahip yazarlar, şekil, çizelge ve resimleri aynen basılabilecek nitelikte olmak şartı ile metin içindeki yerlerine yerleştirebilirler. Bu imkâna sahip olmayanlar, bunlar için metin içinde aynı boyutta boşluk bırakarak içine şekil, çizelge veya resim numaralarını yazarlar.

Metin İçinde Kaynak Verme

Metin içinde kaynak vermede aşağıdaki örneklere uyulmak, kesinlikle dipnot şeklinde kaynak gösterilmemelidir:

a) Metin içinde tek yazarlı kaynaklara değinme yapılırken, aşağıdaki örneklerde olduğu gibi, önce araştırmacının soyadı, sonra parantez içinde yayım tarihi verilir.

... *Köksoy (1998)*

... *Bazı araştırmacılar (Bilgegil, 1970; Kaplan, 1974; Aktaş, 1990)*

b) Çok yazarlı yayınlara metin içinde değinilirken, aşağıdaki gibi ilk yazar adı belirtilmeli, diğerleri için vd. harfleri kullanılmalıdır. Ancak kaynaklar dizini'nde bütün yazarların isimleri yer almalıdır.

... *İpekten vd. (1975)*

c) Ulaşılamayan bir yayına metin içinde değinme yapılırken bu kaynakla birlikte alıntının yapıldığı kaynak da aşağıdaki gibi belirtilmelidir.

...*köprülü (1911; Çelik, 1998'den)*

d) Kişisel görüşmelere metin içinde *-soyadı ve tarih belirtilerek-* değinilmeli, ayrıca kaynaklar dizini'nde de belirtilmelidir.

Kaynaklar Dizini

a) Süreli yayınlar için:

Yazar ad(lar)ı, tarih, makalenin başlığı, süreli yayının adı [*kısaltılmamış*], cilt no [*sayı no*], sayfa no.

b) Bildiriler için:

Yazar ad(lar)ı, tarih, bildirinin başlığı, sempozyumun veya kongrenin adı, editör(ler), basımevi, cilt no, düzenlendiği yerin adı, sayfa no.

c) Kitaplar için:

Yazar ad(lar)ı, tarih, kitabın adı (*ilk harfleri büyük*), yayınevi, basıldığı şehrin adı, sayfa sayısı.

d) Raporlar ve tezler için;

Yazar ad(lar)ı, tarih, raporun veya tezin başlığı, kuruluş veya üniversitenin adı, arşiv no (varsa), sayfa sayısı, yayımlanıp yayımlanmadığı.

YAZILARIN GÖNDERİLMESİ

Bilig'de yayımlanmak üzere *-yukarıda belirtilen ilkelere uygun olarak-* hazırlanmış yazılar, biri orijinal, diğer ikisi fotokopi olmak üzere aşağıdaki adrese gönderilir. Yayına kabul edilen yazıların son düzeltmeleri yapılmış bilgisayar disketleri ile şekillerin orjinalleri en geç bir ay içinde yukarıda belirtilen adrese ulaştırılır. Yayın Kurulu'nca, esasa yönelik olmayan küçük düzeltmeler yapılabilir.

YAZIŞMA ADRESİ

***Bilig* Dergisi Editörlüğü**

Ahmet Yesevi Üniversitesi

Mütevelli Heyet Başkanlığı

Taşkent Cad. 10. Sok. No: 30 06490

Bahçelievler/ANKARA

Tel: (0312) 215 22 06

Fax: (0312) 215 22 09

e-mail: bilig@yesevi.edu.tr

http: // www.yesevi.edu.tr/bilig

***bilig'*DEN DUYURU**

Türk Dünyasının Sosyal Bilimler Dergisi olan *bilig*, uluslararası standartlara uygun, hakemli bir dergidir. *Bilig*, hem ABD'deki Cambridge Scientific Abstracts'ın Sociological Abstracts Managing Editörlüğü tarafından hem de İngiltere'deki London School of Economics'in International Bibliography of Social Sciences (IBSS) tarafından düzenli olarak taranmaktadır. Böylece *bilig*, tam anlamıyla uluslararası bir bilim dergisi hüviyetine kavuşmuştur. Ayrıca *Bilig*, Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA), Bilimsel Dergilere Destek Programı kapsamındadır.

Yılda 4 defa (kış, ilkbahar, yaz, sonbahar) yayımlanan ve 2000 adet basılan her sayının yurt içi ve yurt dışındaki okurlarımıza ulaştırılması, hem zaman almakta hem de büyük bir masrafa yol açmaktadır. Bu nedenle *bilig'i*, bilişim teknolojilerinden yararlanarak, basılı bir yayının yanında bir de elektronik dergi olarak sunuyoruz.

Amacımız Türk Dünyasına hizmet olduğu için elektronik *bilig* aboneliği ücretsiz olarak gerçekleştirilecektir. Ancak *bilig'i* daha güzele, en güzele eriştirebilmek için dergimiz hakkında abonelerimizin görüş ve önerilerini bir "geri bildirim" (feed back) sistemi ile Öğrenmek istiyoruz. Bu nedenle ücretsiz *bilig* abonesi olan okuyucularımızdan, *bilig'in* yeni bir sayısı ellerine geçtiğinde, bir önceki sayı hakkındaki görüşlerini: <http://www.yesevi.edu.tr/bilig> adresimizdeki BİLİĞ MAKALELERİNİ DEĞERLENDİRME FORMU'nu doldurarak online veya faksla bildirmelerini rica ediyoruz. Formlardaki bilgiler istatistiksel olarak değerlendirilecek, gönderenlerin isimleri gizli tutulacak, tek tek açıklama yapılmayacaktır.

Dergi ile ilgili daha fazla bilgi için web adresimizi ziyaret edebilir veya uyarı ve öneriler için bilig@yesevi.edu.tr adresine elektronik olarak mesaj iletebilirsiniz.

İlginize şimdiden teşekkür ederiz.

Adres:

bilig Editörlüğü

Taşkent Caddesi,

10.Sokak No.30

06490

Bahçelievler/ANKAR

A TÜRKİYE

Tel:+90312 215 22 06

Fax:+90312 215 22 09

BİLİG MAKALELERİNİ DEĞERLENDİRME FORMU

Değerlendirilen Sayı Bilig 19-Güz 2001	İçindekilere Göre Makale Sıra No:									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Sizce bu makale, dayandığı materyal yönünden, alanında bir boşluk dolduracak yeni gözlem ve verilere dayalı, özgün bir bilimsel çalışmanın ürünü müdür?	Evet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Hayır	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Bilemiyorum	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sizce bu makale, daha önce yazılmış yazı ve çalışmaları değerlendiren, eleştiren ve konu hakkında yeni ve dikkate değer görüşler ortaya koyan bir inceleme yazısı mıdır?	Evet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Hayır	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Bilemiyorum	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bu makaleye benzer makalelerin Bilig'de yayımlanmasını istiyor veya Türk Dünyası için yararlı buluyor musunuz?	Evet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Hayır	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Bilemiyorum	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bu sayıdaki makaleleri, sizce en değerli olanına 10 puan, en az değerdekine 1 puan vererek, değerlendir misiniz?	SAF	D	J	J	J	J	J	J	J	J
	SDF									
	SFD	K	K	K	K	K	K	K	K	K
Eklemek istediğiniz başka görüş, öneri ve eleştirileriniz varsa lütfen yazınız.										

BİLİG ABONE BİLGİ FORMU

ADI	<input type="text"/>
SOYADI	<input type="text"/>
MESLEĞİ	<input type="text"/>
EĞİTİM DURUMU	<input type="text"/>
ADRES	<input type="text"/>
ŞEHİR	<input type="text"/>
ÜLKE	<input type="text"/>
TELEFON	<input type="text"/>
FAX	<input type="text"/>
E-MAIL	<input type="text"/>

bilig

2001 YAZAR ADI DİZİNİ KIŞ-İLKBAHAR-YAZ-GÜZ (SAYILAR: 16-17-18-19)

bilig

2001 INDEX OF AUTHORS WINTER-SPRING-SUMMER-AUTUMN (VOLUMES: 16-17-18-19)

- ADIGÜZEL, M. Sani**...../Kış, S. 16 ; s. 25-45
Yabancılara Türkçe Öğretimi ve Gramer-Tercüme Metodu
Teaching Turkish as a Foreign Language and Grammar Translation Method
..... / Winter, Vol. 16; pp. 25-45
- AKTAŞ, Ahmet**...../Bahar, S. 17 ; s. 119-126
Uluslararası Turizm Hareketleri İçinde Kazakistan'ın Yeri ve Önemi
The Position and the Importance of Kazakstan in World Tourism Activities
.....Spring, Vol. 17; pp. 119-126
- AVŞAR, Ziya**...../Yaz, S. 18 ; s. 127-143
Türkî-i Basîti Yeniden Tartışmak
To Discuss Türkî-i Basît Again ..... / Summer, Vol. 18; pp. 127-143
- AYDEMİR, Yaşar**..... / Güz, S. 19 ; s. 147-156
Şiir Mecmuaları ve Metin Teşkilinde Mecmuaların Rolü
"Mecmua" of Poetry and the Role of "Mecmua" in the Composition of a Text
..... / Autumn, Vol. 19; pp. 147-156
- BİÇE-OOL, S.M** ..... /Bahar, S. 17 ; s. 107-117
Tuvahlarda Akrabalık Sistemi
The Kinship System of Tuva People ..... / Spring, Vol. 17; pp. 107-117
- COŞKUN, Menderes** ..... / Bahar, S. 17 ; s. 81-95
Şair Nâbî'nin Tuhfetü'l-Harameyn'inin İçeriğinin Analitik Bir Yaklaşımla İncelenmesi
A Content Study of the Poet Nâbî's Tuhfetü'l-Harameyn with an Analytical Approach .....
..... / Spring, Vol. 17; pp. 81-95
- EFEGİL, Ertan** ..... /Kış, S. 16 ; s. 1-23
Soğuk Savaş Sonrası Dönemde Rusya'nın Orta Asya Politikası (1991-1999)
Russian Policy in Central Asia in the Post - Cold War Era (1991-1999) / Winter, Vol. 16; pp. 1-23

- EFENDİYEVA, Çiçek...../Kış, S. 16 ; s. 83-97
Eski Rusça "Geçmiş Yılların Hikayesi" Adlı Eserdeki Eski Türk Kökenli Kelimeler Üzerine Bir İnceleme
A Research on Turkish Words in Old Russian Historical Work - "The Story of Past Years"
...../ Winter, Vol. 16; pp. 83-97
- ELİUZ, Ülkü ...../ Yaz, S. 18 ; s. 63-86
Dede Korkut Hikayelerindeki Şahıs Kadrosunun Karakter Yapıları Bakımından İncelenmesi
Survey of Persons in Dede Korkut Stories from the Point of Structures of Characters .....
...../ Summer, Vol. 18; pp. 63-86
- ERDEM, Tevfik...../Bahar, S. 17 ; s. 1-32
Abay Yolu Romanının Sosyolojik Açısından İncelenmesi
Sociological Survey of "The Way of Abay" Novel ...../Spring, Vol. 17, pp. 1-32
- İSEN, Mustafa ...../ Yaz, S. 18 ; s. 49-61
Balkanlarda Türk Çocuk Şiiri
Turkish Children's Poetry in the Balkans ...../ Summer, Vol. 18; pp. 49-61
- İSLAM, Ayşenur ..... /Güz, S.19; s. 53-67
Balkanlarda Türkçe Basın Hakkında Bir Değerlendirme
The Turkish Media Press in the Balkans ..... /Autumn, Vol.19; pp. 53-67
...../Yaz, S. 18; s. 101-126
Üç Roman Bir Yazar
Three Novels and an Author ...../ Summer; Vol. 18; pp. 101-126
- İŞLER, Emrullah ..... /Yaz, S.18 ; s. 87-100
Kazak Türkçesinde Anlam Kaymasına Uğrayan Arapça Kelimeler
The Arabic Words in Kazak Turkish Whose Meanings Have Changed / Summer, Vol. 18, pp. 87-100
- KARABAYEV, Baki / TUTKUN, Ömer F ...../Yaz, S. 18 ; s. 1-26
Türk Cumhuriyetlerinden Gelen Öğrencilerin Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlarına Karşı Taşdıkları Kalıp Yargılar
The Stereotypes of the Students from the Turkish Republics about the People of Turkey
Summer, Vol. 18; pp. 1-26 .....
- KARATAY, Osman ...../Yaz, S. 18 ; s. 27-47
Kuber Han'ın Göçü ve Türk İsimli Sırp Kralları
The Migration of Kuber Khan and Serbian Kings with Turkish Names / Summer, Vol. 18; pp. 27-47
- KARTAL, Ahmet ..... / Bahar, S. 17 ; s. 55-70
Karahanlı, Gazneli ve Selçuklu Saraylarındaki Edebi Faaliyetler Üzerine Düşünceler
Thoughts on Literary Activities Held at the Palaces of Karahanlı, Gazneli and Selçuklu ...../Spring, Vol. 17; pp. 55-70
...../ Güz, S. 19 ; s. 69-119
Türkçe Mesnevîlerin Tertip Özellikleri
Composition Characteristics of Turkish Mesnevîs ..... / Autumn, Vol. 19; pp. 69-119
...../ Kış, S. 16; s. 99-126
Sa'dî-i Şîrâzî'nin Gülistân İsimli Eseri'nin Türkçe Tercümeleeri
Turkish Translations of Sa'dî-i Şîrâzî's Gülistân ...../ Winter, Vol. 16; pp. 99-126
- KÖKSAL, Fatih ...../Kış, S. 16 ; s. 127-136
Klasik Şiirimizden Bilinmeyen Bir Deyim: El Oyunu
An Unknown Idiom from Our Classical Poetry: Sleight-of-Hand ...../ Winter, Vol. 16; p. 127-136

- KÜNÜÇEN, Hale** ..... / **Güz, S. 19**; s. **33-51**
Sözcük Sanatı Edebiyattan Görüntü Sanatı Sinemaya Sevginin Aktarılışı
The Transformation of Love from Literature to Cinema..... / *Autumn, Vol. 19*; pp. 33-51
- MERMUTLU, Bedri**..... / **Yaz, S. 18**; s. **145-153**
Ziyad Ebüzziya'nın Şinasi ile İlgili Görüşleri Üzerine
On Ziyad Ebüzziya's Opinions about Şinasi..... / *Summer Vol. 18*; pp. 145-153
- NAKİP, Mâhir \ VURAL, İlhami** ..... / **Güz, S. 19** ; s. **1-20**
Kazakistan Tüketicisinin Hayat Tarzı
The Lifestyle of Kazakhstan's Consumer ..... / *Autumn, Vol. 19*; pp. 1-20
- ÖZBAY, Murat** ..... / **Bahar, S. 17**; s. **97-105**
0-6 Yaş Grubu Çocuklarındaki Dil Gelişiminin Türkçe Öğretimi Açısından Önemi
The Significance of the Language Development of 0-6 Age Group Children in Teaching Turkish ..... / *Spring, Vol.17*; pp. 97-105
- ÖZYETGİN, Melek** ..... / **Güz, S.19** ; s. **21-31**
Türk Ad Bilimine Malzemeler: Kitābu'l-İdrāk li Lisāni'l-Etrāk Kişi Adları
Materials to Turkish Onomastics: Personal Names in Kitābu'l-İdrāk li Lisāni'l-Etrāk
..... / *Autumn, Vol. 19*; pp. 21-31
- SOLTANMURADOV, Güçmurat** ..... / **Kış, S. 16** ; s. **47-58**
Eski Merv Çevresine Kültür Felsefesi Açısından Bakış
Ancient Merv Environment from the Viewpoint of Cultural Philosophy
..... / *Winter, Vol.16*; pp.47-58
- SUNGUR, Necati** ..... / **Bahar, s. 17** ; s. **71-79**
Divan Şairlerinin Birbirlerine Yönelik Tenkitlerinin İlk Örneklerinden Biri: Cafer Çelebi'nin Şeyhî ve Ahmed Paşa'yı Tenkidi
The First Known Example of Ottoman Poets' Criticism to Each Other: Cafer Çelebi's Criticism about Şeyhi and Ahmed Paşa ..... / *Spring, Vol. 17*; pp. 71-79
- TAVKUL, Ufuk**..... / **Güz, S. 19** ; s. **121-145**
Karaçay-Malkar Türkçesinin Kelime Hazinesi ve Ses Değişmeleri Bakımından Eski Türkçe ile Mukayesesi
The Comparison of Karachay-Balkar Turkish with Old Turkish according to Vocabulary and Phonetics ..... / *Autumn, Vol. 19*; pp. 121-145
..... / **Bahar, S. 17** ; s. **33-54**
Osmanlı Devletinin Kafkas Muhacirlerinin Kölelik Kurumuna Yaklaşımı
The Approachment of the Ottoman State to the Slavery Institution of the Caucasian Emigrants Which Takes Place in Their Social Structure ..... / *Spring, Vol. 17*; pp. 33-54
- TÖKEL, Dursun Ali**..... / **Kış, S. 16**; s. **59-81**
Sanat ve Edebiyatın Kaynağı Olarak Mitler
The Myths as Source of Art and Literature ..... / *Winter. Vol. 16*, pp. 59-81

bilig

2001 MAKALE ADI DİZİNİ
KIŞ-İLKBAHAR-YAZ-GÜZ
(SAYILAR: 16-17-18-19)

bilig

2001 INDEX OF ARTICLES WINTER-
SPRING-SUMMER-AUTUMN
(VOLUMES: 16-17-18-19)

- 0-6 Yaş Grubu Çocuklarındaki Dil Gelişiminin Türkçe Öğretimi Açısından Önemi
.—. Bahar, S. 17 ; s. 97-105 ..... / Murat ÖZBAY
The Significance of the Language Development of 0-6 Age Group Children in Teaching Turkish
.—. Spring, Vol. 17; pp. 97-105 ..... / Murat ÖZBAY
- Abay Yolu Romanının Sosyolojik Açısından İncelenmesi.—. Bahar, S. 17 ; s. 1-32 .../ Tevfik ERDEM
Sociological Survey of "The Way of Abay" Novel
.—. Spring, Vol. 17; pp. 1-32 ..... / Tevfik ERDEM
- Balkanlarda Türkçe Basın Hakkında Bir Değerlendirme.—.Güz, S. 19 ; s. 53-67 Ayşenur İSLAM
The Turkish Media Press in the Balkans.—. Autumn, Vol. 19; pp. 53-67 ..... / Ayşenur İSLAM
- Balkanlarda Türk Çocuk Şiiri.—.Yaz, S. 18 ; s. 49-61 ..... / Mustafa İSEN
Turkish Children's Poetry in the Balkans.—.Summer, Vol. 18; pp. 49-61 ..... / Mustafa İSEN
- Dede Korkut Hikayelerindeki Şahıs Kadrosunun Karakter Yapıları Bakımından İncelenmesi.
.—.Yaz, S. 18 ; s. 63-86 ..... / Ülkü ELİUZ
Survey of Persons in Dede Korkut Stories from the Point of Structures of Characters.
.—. Summer, Vol. 18; pp. 63-86..... / Ülkü ELİUZ
- Divan Şairlerinin Birbirlerine Yönelik Tenkitlerinin İlk Örneklerinden Biri: Cafer Çelebi'nin Şeyhî ve Ahmed Paşa'yı Tenkidi.—.Bahar, S. 17 ; s. 71-79 ..... /Necati SUNGUR
The First Known Example of Ottoman Poets' Criticism to Each Other: Cafer Çelebi's Criticism about Şeyhi and Ahmed Paşa.—, Spring, Vol. 17; pp. 71-79 ..,..... /Necati SUNGUR
- Eski Merv Çevresine Kültür Felsefesi Açısından Bakış.—.Kış, S. 16; s. 47-58
..... / Güçmurat SOLTANMURADOV
Ancient Merv Environment from the Viewpoint of Cultural Philosophy
.—. Winter, Vol. 16; pp. 47-58 ..... / Güçmurat SOLTANMURADOV
- Eski Rusça "Geçmiş Yılların Hikayesi" Adlı Eserdeki Eski Türk Kökenli Kelimeler Üzerine Bir İnceleme
.—. Kış, S. 16; s. 83-97..... / Çiçek EFENDİYEVA
A Research on Turkish Words in Old Russian Historical Work - "The Story of Past Years"
.—. Winter, Vol. 16; pp. 83-97 ..... / Çiçek EFENDİYEVA

- Karaçay-Malkar Türkçesinin Kelime Hazinesi ve Ses Değişmeleri Bakımından Eski Türkçe ile Mukayesesi.—Güz, S. 19 ; s. 121-145 ..... / Ufuk TAVKUL
The Comparison of Karachay-Balkar Turkish with Old Turkish according to Vocabulary and Phonetics
.— Autumn, Vol. 19; pp. 121-145 ..... / Ufuk TAVKUL
- Karahanlı, Gazneli ve Selçuklu Saraylarındaki Edebi Faaliyetler Üzerine Düşünceler
.—Bahar, S. 17 ; s. 55-70 ..... /Ahmet KARTAL
Thoughts on Literary Activities Held at the Palaces of Karahanlı, Gazneli and Selçuklu.—Spring, Vol. 17;
pp. 55-70 ..... / Ahmet KARTAL
- Kazak Türkçesinde Anlam Kaymasına Uğrayan Arapça Kelimeler
.—Yaz, S. 18 ; s. 87-100 ..... / Emrullah İŞLER
The Arabic Words in Kazak Turkish Whose Meanings Have Changed
.— Spring, Vol. 18; pp. 87-100 ..... / Emrullah İŞLER
- Kazakistan Tüketicisinin Hayat Tarzı.—Güz, S. 19 ; s. 1-20...../ Mâhir NAKİP İlhamı VURAL
The Lifestyle of Kazakhstan's Consumer
.—Autumn, Vol. 19; pp. 1-20 ..... / Mâhir NAKİP / İlhami VURAL
- Klasik Şiirimizden Bilinmeyen Bir Deyim: El Oyunu
.— Kış, S. 16 ; s. 127-136 ..... / Fatih KÖKSAL
An UnKnown Idiom from Our Classical Poetry: Sleight-of-Hand
.—Winter, Vol. 16; pp. 127-136 ..... / Fatih KÖKSAL
- Kuber Han'ın Göçü ve Türk İsimli Sırp Kralları .—Yaz, S. 18 ; s. 27-47 ..... / Şinasi GÜNDÜZ
The Migration of Kuber Khan and Serbian Kings with Turkish Names
.—Spring, Vol. 18; pp. 27-47 ..... /Şinasi GÜNDÜZ
- Osmanlı Devletinin Kafkas Muhacirlerinin Kölelik Kurumuna Yaklaşımı
.—Bahar, S. 17 ; s. 33-54..... / Ufuk TAVKUL
The Approachment of the Ottoman State to the Slavery Institution of the Caucasian Emigrants Which Takes Place in Their Social Structure.—Spring, Vol 17; p. 33-54 ..... / Ufuk TAVKUL
- Sa'dî-i Şîrâzî'nin Gülistân İsimli Eseri'nin Türkçe Tercümeleleri
.— Kış, S. 16; s. 99-126 ..... / Ahmet KARTAL
Turkish Translations of Sa'dî-i Şîrâzî's Gülistân
.—Winter, Vol.16; pp. 99-126 ... /Ahmet KARTAL
- Sanat ve Edebiyatın Kaynağı Olarak Mitler.— Kış, S.16; s. 59-81 ..... / Dursun Ali TÖKEL
The Myths as Source of Art and Literature.—Winter, Vol. 16; pp. 59-81 ..... / Dursun Ali TÖKEL
- Soğuk Savaş Sonrası Dönemde Rusya'nın Orta Asya Politikası (1991-1999).— Kış, S. 16; s. 1-23 /
Ertan EFEGİL
Russian Policy in Central Asia in the Post - Cold War Era (1991-1999).— Winter, Vol. 16, pp. 1-23 /
Ertan EFEGİL
- Sözcük Sanatı Edebiyattan Görüntü Sanatı Sinemaya Sevginin Aktarılışı.— Güz, S. 19; s. 33-51
..... / Hale KÜNÜÇEN
The Transformation of Love from Literature to Cinema.— Autumn, Vol. 19; pp. 33-51
..... /Hale KÜNÜÇEN

- Şair Nâbî'nin Tuhfetü'l-Harameyn'inin İçeriğinin Analitik Bir Yaklaşımla İncelenmesi
— Bahar, S. 17 ; s. 81-95 ...../Menderes COŞKUN
A Content Study of the Poet Nâbî's Tuhfetü'l-Harameyn with an Analytical Approach.— Spring, Vol. 17; pp. 81-95 ..... / Menderes COŞKUN
- Şiir Mecmuaları ve Metin Teşkilinde Mecmuaların Rolü
— Güz, S. 19 ; s. 147-156 ..... Yaşar AYDEMİR
"Mecmua" of Poetry and the Role of "Mecmua" in the Composition of a Text.— Autumn, Vol. 19; pp. 147-156 ..... / Yasar AYDEMİR
- Tuvalılarda Akrabalık Sistemi.— Bahar, S. 17 ; s. 107-117..... / S.M BİÇE-OOL
The Kinship System of Tuva People.— Spring, Vol. 17; pp. 107-117 ..... / S.M BİÇE-OOL
- Türk Ad Bilimine Malzemeler: Kitabu'l-İdrak li Lisani'l-Etrak'te Kişi Adları
— Güz, S.19 ; s. 21-31 ...../ Melek ÖZYETGİN
Materials to Turkish Onomastics: Personal Names in Kitābu'l-İdrāk li Lisāni'l-Etrāk
— Autumn, Vol. 19; pp. 21-31 ...../ Melek ÖZYETGİN
- Türk Cumhuriyetlerinden Gelen Öğrencilerin Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlarına Karşı Taşındıkları Kalıp Yargılar
— Yaz, S. 18 ; s. 1-26...../ Baki KARABAYEV / Ömer F. TUTKUN
The Stereotypes of the Students from the Turkish Republics about the People of Turkey
— Summer, Vol. 18; pp. 1-26...../ Baki KARABAYEV / Ömer F. TUTKUN
- Türkçe Mesnevîlerin Tertip Özellikleri.— Güz, S. 19 ; s. 69-119 ..... / Ahmet KARTAL
Composition Characteristics of Turkish Mesnevîs
— Autumn, Vol. 19; pp. 69-119 ..... / Ahmet KARTAL
- Türkî-i Basîti Yeniden Tartışmak.— Yaz, S. 18 ; s. 127-143..... / Ziya AVŞAR
To Discuss Türkî-i Basît Again.— Summer, Vol. 18; pp. 127-143 ..... / Ziya AVŞAR
- Uluslararası Turizm Hareketleri İçinde Kazakistan'ın Yeri ve Önemi
— Bahar, S. 17 ; s. 119-126 ..... / Ahmet AKTAŞ
The Position and the Importance of Kazakstan in World Tourism Activities
— Spring, Vol. 17; pp. 119-126 ..... / Ahmet AKTAŞ
- Üç Roman Bir Yazar.— Yaz, S. 18; s. 101-126..... / Ayşenur İSLAM
Three Novels and an Author.— Summer: Vol. 18; pp. 101-126..... / Ayşenur İSLAM
- Yabancılara Türkçe Öğretimi ve Gramer-Tercüme Metodu
— Kış, S. 16 ; s. 25-45 ...../M. Sani ADIGÜZEL
Teaching Turkish as a Foreign Language and Grammar Translation Method
— Winter, Vol. 16; pp. 25-45 ..... / M. Sani ADIGÜZEL
- Ziyad Ebüzziya'nın Şinasi ile İlgili Görüşleri Üzerine
— Yaz, S. 18; s. 145-153 ..... / Bedri MERMUTLU
On Ziyad Ebüzziya's Opinions about Şinasi
— Summer Vol. 18; pp. 145-153 ..... / Bedri MERMUTLU